

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňu
ke schválení

A. J. S.

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 31

Pro členy a kandidáta předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Dne 17. září 1982 *Y. M. S.*

Č. j.: inf.168/82

Počet listů: 12

Počet výtisků: 26

Den vydání: 17. září 1982

OBSAH

1. Informace o politické situaci v krajích
 2. Informace o výsledcích členských schůzí základních organizací strany v měsíci srpnu 1982
-

1. Informace o politické situaci v krajích

Stranické orgány a organizace hodnotí politickou situaci v uplynulém období jako dobrou. Pozitivně ji ovlivňuje jejich snaha vytvořit na svých jednáních, ale také v podnicích a závodech kritickou a sebekritickou atmosféru, která by přispěla ke splnění hospodářských úkolů plánovaných na letošní rok. V současném období narůstá iniciativa Socialistického svazu mládeže, jeho pionýrské organizace a mládežnických kolektivů na počest III. sjezdu SSM. Politické klima ovlivnil ve všech krajích důstojný průběh oslav 38. výročí SNP. Úspěšně probíhá zahájení nového učebního roku stranického vzdělávání, uskutečňují se aktivity a ideologické konference. Krajské výbory se zabývají kontrolou a zabezpečováním palivových a energetických zdrojů na zimní období 1982/83. Probíhají bezprostřední přípravy jednání krajských výborů strany k závěrům 6. zasedání ÚV KSČ. Podle poznatků z některých krajů bylo v přípravě materiálů na tato jednání využito dostatečného časového prostoru a byla zpracována na dobré úrovni.

Středem pozornosti komunistů i široké veřejnosti je i nadále vývoj mezinárodní situace. Zvyšuje se zájem o politické dění v Polské lidové republice, odsuzována je agresivní politika USA a vojenské akce Izraele proti Libanonu. Pracující v jednotlivých krajích odesílají z mírových slavností rezoluce na podporu úsilí Sovětského svazu i ostatních socialistických zemí o zachování světového míru.

x

Krajské výbory strany věnují značnou pozornost zabezpečování závěrů celostátní porady vedoucích tajemníků krajských /městských/ výborů strany. Na předsednictvech KV a poradách vedoucích tajemníků okresních výborů jsou podávány informace o tomto jednání a přijímána konkrétní opatření ke zlepšení současného stavu. Například na předsednictvu východoslovenského KV KSS bylo uloženo provést analýzu situace v podnicích a závodech kraje, k

projednání jejích výsledků svolat mimořádné PKV za účasti vedoucích tajemníků OV KSS a přijmout odpovídající závěry. Jak ukazují poznatky jihomoravského KV KSČ, je v souvislosti s jednáním celostátní porady kladen důraz na prohlubování stranického vlivu, na vytvoření atmosféry větší odpovědnosti, kdy není možné se schovávat za autoritu stranických orgánů. Zároveň je třeba důsledněji vystupovat proti nahrazování odpovědných hospodářských orgánů.

Orientace na důslednější zabezpečování hospodářské politiky strany se projevuje ve zvýšeném tlaku na podniky, které neplní plánované úkoly, hledají se metody a formy práce vedoucí k vyšší účinnosti stranické kontroly. Nekompromisně jsou odmítány spekulace některých vedoucích hospodářských pracovníků s úpravami podnikových plánů na letošní rok. Územní stranické orgány usilují v této souvislosti o dodržení zásady, aby o veškerých změnách v plánech byly včas informovány. Z porušení této zásady vyvozují konkrétní závěry. Například v Jihočeském kraji je s vedoucími hospodářskými pracovníky čtyř podniků, kde byl upraven plán bez vědomí okresních výborů strany, zavedeno disciplinární řízení.

Předsednictvo severomoravského KV KSČ při posuzování hospodářských výsledků za I. pololetí kriticky poukázalo na některé závažné problémy v realizaci státního plánu. Jde zejména o neplnění časového plánu, nerovnoměrnost, nízký roční podíl i o snahu podniků dosáhnout snížení úkolů. Nedaří se také ve větším rozsahu uplatňovat v praxi vědeckotechnický rozvoj apod. Předpokládaná skutečnost v plnění úkolů letošního roku signalizuje snahu některých závodů vytvořit si výhodné podmínky pro rok 1983. Kriticky jsou rovněž hodnoceny přístupy podniků k přípravě plánu na rok 1983, kdy není dosud v souhrnu naplňována směrnice. Předsednictvo KV KSČ spatřuje příčiny těchto nedostatků v nízké úrovni řídicí práce, v neplnění stranických usnesení v hospodářské sféře a mnohdy i v nedostatečné stranické práci. V souvislosti s tím byla přijata konkrétní opatření k nápravě. Předsednictvo odmítlo všechny spekulativní přístupy a rozhodlo vyvozovat

závěry u těch pracovníků hospodářského vedení, funkcionářů KSČ, ROH a dalších, kteří nezabezpečují opatření přijatá severomoravským KV KSČ. Současně uložilo zvýšit požadavky na práci každého člena strany. Podobné příklady prohlubující se náročností na zabezpečení úkolů letošního roku je možné uvést i z ostatních krajů.

Velký důraz kladou územní stranické orgány na odpovědnou přípravu plánů na rok 1983 a další léta sedmé pětiletky. Například ve Středoslovenském kraji byl v této souvislosti proveden průzkum v 79 závodech a podnicích. Bylo zjištěno, že přes úsilí stranických orgánů a organizací a pozitivní přístupy v řadě podniků k této problematice, nejsou vždy důsledně plněny závěry XVI. sjezdu a zasedání ÚV KSČ například k úsporám paliv, energie, neželezných kovů apod. V některých návrzích podnikových plánů jsou výrazné odklony od směrnice. Málo aktivní jsou v řešení stávajících rozporů nadřízené hospodářské orgány. Ukazuje se, že ne všechny dobře znají konkrétní situaci v podnicích a závodech, za které odpovídají. Na základě uvedené analýzy přijalo PKV KSS opatření k dořešení vzniklých rozporů s cílem zabezpečit rozpis plánu na rok 1983. Postup stranických orgánů a organizací při zajišťování závěrů PÚV KSČ ze dne 14. května letošního roku zhodnotilo předsednictvo východočeského KV KSČ. Konstatovalo, že došlo ke změnám v přístupech řady stranických funkcionářů i vedoucích hospodářských pracovníků. V mnoha případech však byla věnována větší pozornost organizačním otázkám. Všechny akce podle přijatých politickoorganizačních opatření se uskutečnily, avšak rezervy byly v jejich obsahu.

Poznatky z organizací zahraničního obchodu PZO Investa a Strojimport Praha a připomínky některých jejich pracovníků ukazují na to, že nadále vyrábíme zastaralé výrobky, které jsou v zahraničí neprodejně. V ZO KSČ na federálním ministerstvu hutnictví a
problémů dovozu strojů, například plátnových, které jsou v
Československu vyráběny. V ZO KSČ na federálním ministerstvu hutnictví a

těžkého strojírenství hovořili komunisté o tom, že v přípravě plánu na rok 1983 jsou značné disproporce mezi rozpisem směrnice a návrhy podniků /až půl miliardy objemů v korunách/, zejména u vývozů, kde není dostatek zakázek a požadavků z nesocialistických i socialistických zemí. Vážné problémy vznikly i u jaderného programu, kdy některé země RVHP zrušily svoje původní objednávky na dodávky strojů a zařízení z ČSSR. Dosud nebyl také dořešen vztah mezi podniky zahraničního obchodu a výrobními organizacemi. Mezi VHJ a PZO jsou dosti hluboké rozpory, obchodní jednání jsou nepružná, administrativně složitá a přinášejí malý efekt.

Stranické orgány a organizace věnují trvalou pozornost zajištění plánovaných úkolů v zemědělství. Ve srovnání s předchozími roky byla dříve ukončena sklizeň obilovin. Na zasedání orgánů některých krajských výborů například západoslovenského bylo konstatováno, že žňové práce měly ve srovnání s minulými léty vyšší úroveň z hlediska jejich politického a organizačního zabezpečení. Poznatky svědčí o kvalitnějších opravárenských službách, lepší dodávkách náhradních dílů, o účinnější pomoci patronátních závodů, škol a společenských organizací Národní fronty.

Včasným ukončením žní si zemědělci vytvořili předstih pro podzimní práce. Usilují o jeho využití při sklizni silážní kukuřice, brambor, ovoce, zeleniny a cukrové řepy. Očekává se i dobrá úroda kukuřice a brambor. Při projednávání úkolů spojených s podzimními pracemi v orgánech krajských a okresních výborů i v základních organizacích je upozorňováno na problémy v zásobování náhradními díly, na nedostatek sklízecích a secích strojů, závěsného nářadí, nakladačů, herbicidů, fosforečných hnojiv a ohranných chemických prostředků pro přípravu půdy. Úsilí zemědělců úspěšně splnit uvedené práce dokazuje řada zpevněných socialistických závazků. Jejich hodnota například v Severomoravském kraji činí 184 miliónů Kčs.

V situaci na vnitřním trhu nedošlo k podstatnějším změnám. Z potravin není plně pokryta poptávka po mlékárenských a masných

výrobcih, sirupech, kostkovém cukru a některém dalším zboží. Jihočeský KV KSČ upozorňuje, že někteří občané vyjadřují nespokojenost především s tím, že hromadné sdělovací prostředky doporučují spotřebitelům výrobky, které jsou na vnitřním trhu v omezeném množství - pomazánkové máslo a některé další mlékárenské výrobky. Opět se vyskytly fámy, že nedostatek některých potravinářských výrobků je způsoben jejich vývozem do Polska.

V okresech Jihlava, Vyškov i některých dalších v Jihomoravském kraji přes veškeré vysvětlování na členských schůzích strany a seminářích trvají dotazy k tomu, kdy bude zrušeno omezení výroby šlehačky a smetany a kdy bude dostatek normálního másla. Nejčastěji jsou formulovány tak, že omezení trvá, i když se krmivová základna zlepšila. V okrese Blansko, Hodonín a Třebíč je kritizována kvalita a nedostatek masa. V uvedeném kraji jsou vznášeny požadavky, aby byla ve větší míře uplatňována kontrola nad činností odpovědných pracovníků distribuční služby vzhledem k tomu, že mnohé nedostatky v zásobování jsou často způsobeny jejich liknavostí, malou operativností, nebo neznalostí potřeb trhu.

Z některých krajů je upozorňováno na zvýšené používání mouky a chleba ke zkrmování. Jedním z důvodů je omezená možnost nákupu šrotu. Kladně jsou hodnoceny pružné cenové úpravy ovoce a zeleniny a zlepšení zásobování tímto sortimentem ve většině krajů. Zároveň se však objevuje například v Jihomoravském kraji kritika, že v obchodech není k dostání paprika i přesto, že se jí hodně urodilo. S pozitivním ohlasem občanů se setkalo opatření, podle něhož jsou limitovány ceny ovoce a zeleniny od drobných pěstitelů.

U průmyslového zboží není uspokojena poptávka u barev, ředi-
del, hřebíků, toaletního papíru, baterií, potřeb pro chataře a
zahradkáře i dalších již dříve uváděných druhů zboží. Kritické
připomínky k nedostatku školních potřeb se vyskytly v Jihočeském,
Východoslovenském a Západočeském kraji.

V posledním období došlo v obchodních podnicích Středoslo-
venského kraje ke zhoršení plnění plánu maloobchodního obratu.
Například v okrese Banská Bystrica byl zabezpečen do konce mě-
síce srpna 1982 u vybraných podniků na 99,4 %. Problémy jsou zej-
ména v restauracích a jídelnách. Neplnění není způsobeno pouze
materiálovými nedostatky, ale i nedokonalým zajištěním prodeje a
jeho forem, jež se v plné míře nepřizpůsobily letní sezoně a
potřebám kupujících. Nepružnost se v této souvislosti projevila
i v rekreačních turistických centrech. Pouze dva podniky v Ji-
hočeském kraji - Domácí potřeby a Oděvy - plní plán maloobchod-
ního obratu rovnoměrně a jen šest ho zabezpečuje od začátku roku.

Stranické orgány se situací na vnitřním trhu pravidelně za-
bývají a vzniklé problémy zejména subjektivního charakteru řeší.

2. Informace o výsledcích členských schůzí základních organizací strany v měsíci srpnu 1982

Členské schůze se uskutečnily v 99,9 % základních organizací s průměrnou účastí 82,0 % členů a kandidátů /bez údajů HPS, ČSLA a HVMV/, z toho v SSR 87,0 % a v ČSR 80,1 %, kde se nekonaly v 26 základních organizacích. V diskusi vystoupilo 17,5 % z přítomných. Jejich jednání se zúčastnilo 37 270 zástupců vyšších stranických orgánů. /Bližší údaje uvádí přiložená tabulka/.

Obsahové zaměření schůzí bylo v souladu s plány práce základních organizací, přičemž územní stranické orgány položily hlavní důraz na projednání a zabezpečení hospodářských úkolů státního plánu v letošním roce a plánu roku 1983 i následujících let 7. pětiletky. Dále základní organizace věnovaly pozornost přípravě a vlastnímu průběhu oslav 38. výročí SNP, rozpracování závěrů 6. zasedání ÚV KSČ na podmínky míst a obcí, činnosti dočasných stranických skupin v průběhu žňových prací, zabezpečení nového učebního roku stranického vzdělávání a dalším otázkám.

Podle informací krajských /městských/ výborů strany a poznatků instruktorů ÚV KSČ proběhla v srpnu, zejména v jeho druhé polovině rozhodující část členských schůzí základních organizací k zabezpečení závěrů PÚV KSČ ze dne 14. května 1982. Většina projednala úkoly odpovědně, přijala konkrétní, účinná opatření, která vedou k politické aktivitě komunistů a k mobilizaci pracujících za splnění úkolů. Komunisté jsou iniciátory přijímání vstřícných plánů jako například v Severočeském kraji v základních organizacích Severočeských tukových závodů, kde členské schůze navrhly přijmout zvýšené úkoly o 7,2 miliónu Kčs nad státní plán. Ve Středočeském kraji bylo na členských schůzích projednáno 29 vstřícných plánů, které představují hodnotu 97,4 milionu korun v upravených vlastních výkonech a 43,3 milionu Kčs v zisku.

Obdobně v Jihomoravském a dalších krajích věnují stranické orgány a organizace velkou pozornost progresivním formám plánování a metodám práce. Vytvářejí si přehled o množství a hodnotě přijatých vstřícných plánů a k jejich uplatňování i v zaostávajících podnicích zaměřují politickoorganizátorskou a výchovnou činnost.

O odpovědném přístupu ZO KSČ a vedoucích hospodářských pracovníků k zabezpečení úkolů příštího roku svědčí racionalizační programy v n.p. Vigona Svitavy /Východočeský kraj/. Již nyní přijaly jednotlivé brigády socialistické práce závazky pracovat v měsících říjnu a listopadu podle parametrů roku 1983. Obdobně je možno uvést řadu dalších pozitivních příkladů, kdy členské schůze mobilizovaly komunisty k převzetí náročnějších úkolů. Například v podmínkách Ostravsko-karvinského revíru /Severomoravský kraj/ jde o větší těžbu a metráž, v působnosti VŽSKG a NHKG o úkoly ve výrobě surového železa, oceli, koksu apod. Reálnost plánu roku 1983 potvrdily členské schůze ve Velkolomu Čs. armády, Dolech J.Fučíka a dalších /Severočeský kraj/. Z jednání komunistů v k.p. Doly Vítězného února Záluží a Doly V.I.Lenina vyplynulo, že jsou stanoveny postupy pro plynulé plnění výrobních úkolů i v zimním období a že si členové těchto i dalších ZO KSČ na podnicích a závodech uvědomují důležitost úspěšného plnění hospodářských úkolů.

Zároveň poznatky z jednotlivých krajů svědčí o značné rozdílnosti v úrovni schůzí. Část jich své poslání ve smyslu usnesení PÚV KSČ nesplnila, jejich jednání byla formální. Za příčinu tohoto stavu označili instruktoři ÚV KSČ mimo jiné různou vyspělost funkcionářů základních organizací, ale také přístup vedoucích hospodářských pracovníků k uvedené problematice a jejich vztah ke stranickým organizacím. Vyskytovaly se případy, kdy ve svých vystoupeních na členských schůzích hovořili o nereálnosti požadavků na podnik či závod a svým nekonstruktivním přístupem demobilizovali členy strany a v podstatě zamezovali diskusi o potřebě překonávat vlastní nedostatky a hledat účinnější cesty k zajištění úkolů.

Některé zkušenosti ze srpnových členských schůzí ukazují, že nejvyšší úroveň měly v podnicích a závodech, které trvale plní plánované úkoly. Zpravidla v těchto organizacích komunisté odkrývali další rezervy, uplatňovali metodu vstřícného plánování apod. Úroveň schůzí obvykle klesala se zvyšujícími se problémy zvláště v zabezpečení materiálových vstupů v plánech na rok 1983 a zejména tam, kde přetrvávají problémy s průběžným zajišťováním úkolů již v letošním roce. Často byly vzhledem ke konkrétní situaci v závodech projednávány pouze výsledky dosažené v 1. pololetí a na základě jejich zhodnocení přijímána opatření ke splnění úkolů v celém roce 1982.

Podle poznatků instruktorů ÚV KSČ byl jednou z příčin rozdílné úrovně členských schůzí někdy i nedostatečný přehled o jejich konání a kvalitě, malá schopnost jejich průběžného, operativního ovlivňování ze strany okresních výborů. Jejich péče o ně neodpovídala v těchto případech naléhavosti a významu uvedených jednání ani opatřením přijatým k jejich zabezpečení na úrovni KV i OV KSČ.

Členské schůze provázela podle některých poznatků nedůvěra v serióznost dodavatelsko - odběratelských vztahů, v zabezpečení výroby požadovaným materiálem a subdodávkami. Nejvíce připomínek k nedostatku materiálu a dalším přetrvávajícím problémům se projevuje, jak ukazují poznatky například z Východočeského kraje, v dělnických organizacích a ne vždy je na kritiku dána uspokojivá odpověď. Jihočeský KV KSČ na základě průzkumu v šesti rozhodujících podnicích kraje v této souvislosti ukazuje, že řada připomínek pracujících z průmyslových závodů je oprávněných a očekává se jejich řešení.

Východočeský, severomoravský a další krajské výbory strany uvádějí, že v části základních organizací měly členské schůze informativní charakter, nezabývaly se rozbořením příčin neplnění zejména kvalitativních ukazatelů a nevyvozovaly příslušné závěry. V těchto organizacích nebylo dosaženo toho, aby každý člen strany znal úkoly roku 1983 a mohl se na jejich zabezpečování aktivně podílet. Ojediněle se projevily tendence projednávat návrh plánu až bude znám přesný rozpis úkolů a přesunout stanovený program na pozdější období.

Komunisté v zemědělských podnicích a závodech v návaznosti na úkoly letošního roku a celé 7. pětiletky věnovali prvořadou pozornost sklizňovým pracem, zejména dokončení bezztrátové sklizně obilí a vytvoření příznivých podmínek pro nástup do podzimních prací. Byla oceněna dosavadní pomoc národních výborů, patronátních závodů a společenských organizací Národní fronty. Zvláštní pozornost byla věnována z hlediska užitečnosti zvířat zabezpečení krmivové základny a spotřebě jádra.

Členské schůze na státním statku Roudnice, Snědovice, JZD Strkovic /Severočeský kraj/ a další hodnotily plnění opatření přijatých základními organizacemi k překonání nepříznivého stavu ve výrobě mléka. V JZD Strkovic přinášejí pozitivní výsledky. Výroba mléka od dojnice se za jeden měsíc zvýšila o 0,5 litru. Obdobně tomu je i na státním statku Libořice. V některých zemědělských podnicích v okrese Košice-venkov /Východoslovenský kraj/ poukázali komunisté na subjektivní činitele ovlivňující výrobu a nákup mléka. Kromě toho, že dojnice nemají vyrovnanou výživu, chybí bílkoviny a glycidy, přetrvává nízká úroveň organizátorské a řídicí práce zootechniků a pokles iniciativy v pracovních kolektivech. Na využití těchto rezerv zaměřují vlastní činnost.

Celozávodní výbor a základní organizace strany ve Státním statku Domažlice /Západočeský kraj/ projednaly návrh plánu roku 1983 a následujících let sedmé pětiletky. Pracující přijali vstřícný plán v hodnotě 832 000 korun. Zároveň se potvrdilo, že dosažení průměrné užitečnosti 2 850 litrů mléka na dojnici je splnitelné. Komunistům bylo uloženo, aby zaměřili agitační práci na získání lidí k naplnění vstřícného plánu. Kritické připomínky směřovaly k zastaralosti hospodářských objektů, které jsou stálými provizorii a k tomu, že v některých střediscích statku se od roku 1948 nezürodňovala půda.

Členské schůze základních organizací v srpnu se zabývaly podle charakteru pracoviště ještě dalšími konkrétními otázkami. Některé schůze zaměřené k přípravě plánů na rok 1983 se uskuteční ještě v měsíci září.

Tab. 1

Členské schůze v základních organizacích KSČ podle krajů za ČSSR v srpnu 1982

	Základní organizace KSČ			Členové základní organizace			Přítomno registrovaných členů	Diskutujících celkem	Procento diskutujících	Účast zástupců vyšších orgánů			Veřejné schůze	
	podle stavu k poslednímu dni předchozího měsíce	v nichž byla členská schůze	procento	podle stavu k poslednímu dni předchozího měsíce	přítomní na schůzi	procento				OV	KV	ÚV	počet	účast
	1	2	3	4	5	6								
a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ČSSR úhrnem	43 665	43 639	99,9	1 490 221	1 222 169	82,0	55 008	223740	17,5	37270	1345	217	2 480	305 856
ČSR celkem	31 618	31 592	99,9	1 091 233	874 652	80,1	46 010	163669	17,8	26754	958	173	26	1 476
SSR celkem	12 047	12 047	100,0	398 988	347 517	87,0	8 998	60071	16,8	10516	387	44	2 454	304 380
Praha - město	3 028	3 011	99,4	139 134	103 018	74,0	1 464	15499	15,0	2084	80	101	11	549
Středočeský	4 249	4 249	100,0	144 075	117 821	81,7	7 317	20230	16,2	4063	313	27	1	88
Jihočeský	2 439	2 435	99,8	73 028	55 185	75,6	2 547	11489	19,9	1774	45	3	5	259
Západočeský	2 987	2 984	99,9	94 364	74 225	78,7	3 211	15637	20,2	2154	99	7	5	336
Severočeský	3 673	3 672	99,9	120 823	97 767	80,9	1 099	17874	18,3	2185	87	16	2	155
Východočeský	4 523	4 522	99,9	121 480	97 875	80,5	3 869	23752	23,3	2291	79	4	2	89
Jihomoravský	6 180	6 180	100,0	209 684	179 101	85,4	19 292	34251	17,3	6631	109	9	-	-
Severomoravský	4 539	4 539	100,0	188 645	149 660	79,3	7 211	24937	15,9	5572	146	6	-	-
Bratislava - město	1 157	1 157	100,0	45 852	36 591	79,8	37	5925	16,1	631	55	1	133	10 699
Západoslovenský	3 402	3 402	100,0	121 412	103 257	85,0	1 805	15826	15,1	3060	92	12	384	46 112
Středoslovenský	3 628	3 628	100,0	120 548	109 491	90,8	5 507	19612	17,1	3501	96	25	960	145 067
Východoslovenský	3 860	3 860	100,0	111 176	98 178	88,3	1 649	18708	18,7	3324	144	6	977	102 502

Bez údajů HPS ČSLA a HV MV.